

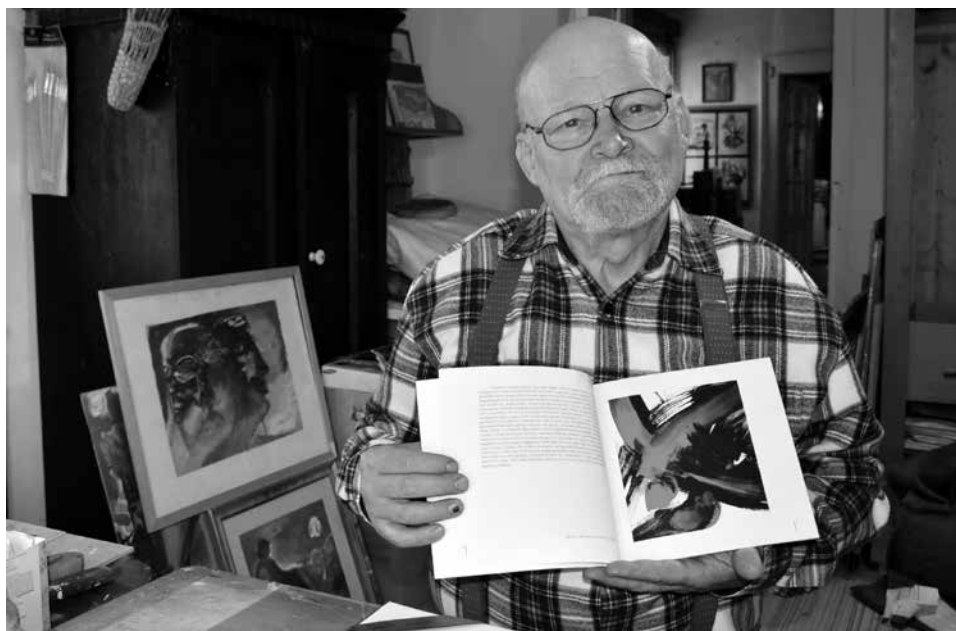
Gesztusfestészet

Sok mindennel foglalkozó művész Török Levente. Agyagszobrokat készít, fát farag, üvegmunkái is jelentősek – már 1988-ban első díjat nyert egy üvegplasztikai megmérettetésen –, de kétségkívül festőként a legismertebb. Több könyvet illusztrált, több mint ötven kiállítása volt, nemcsak a képzőművészet belüli, hanem a képzőművészet egyes ágain belüli sokféleség is jellemzi a 68 éves, Erdélyből 1990-ben Magyarországra áttelepült alkotót, aki 1999 óta a Tolna vármegyei Pálfán él.

Nemrég jelent meg a munkásságát bemutató képzőművészeti album. Nem titkolt célja, hogy az elvont festményeket megismertesse, megszerettesse a közönséggel. Minél kevesebb

eszközzel minél többet mondani. Erre törekszik.

– Ötéves korom óta rajzolok és festek – mondja. – Marosvásárhelyen nőttem fel, az ottani üvegipari vállalatnál formatervezőként dolgoztam. Üvegművészként már 22 évesen első díjat nyertem a bukaresti Üveg és Kerámia Biennálén. Magyarországra átkerülésem után több helyen éltem. Pálfán (Tolna vármegye) van alkotóházam, de Budapesthez is kötődöm, főként a páromnak, László Zsuzsannának köszönhetően. Hatott rám a főváros mozgalmassága, az utcák, a terek, a reklámok, a kirakatok, az emberek sokasága, az autóáradat, de az is, ahogy a múltó idő nyomot hagy a málló falakon. Ez inspirált az elvont képalkotásra.

Török Levente a nemrég megjelent képzőművészeti albumával

A pálfai házban a szekrényajtó is alkotás

– *Voltak mesterei, vagy mindig a saját útját járta?*

– Ifjúkori felfedezőmnek, mentornak Nagy Miklós Kundot tartom, aki a most megjelent képzőművészeti albumom előszavát írta. Az Erdélyben jól ismert publicista, lapszerkesztő, művészeti író, műfordító most is figyelemmel kíséri a munkásságomat, Marosvásárhelyről.

– *Ez a kiadvány egyfajta összegzésnek, alkotóipálya-bemutatásnak tekintendő?*

– Az összegzés lassan időszerű lesz, hiszen 68 éves vagyok, ám ebbe a katalógusba csak a legutóbbi korszakom, a gesztusfestészet közel negyven reprezentatív alkotása került.

– *Milyen korszakai voltak még az üvegművek és a gesztusfestészet között?*

– Éles határok nincsenek, ez olyan fejlődési folyamat, amit az állandó útkeresés és újkeresés jellemez. Párhuzamosan is futnak dolgok, az-

tán van, ami elmarad, van, ami tovább halad, változik, visszatér. Készítettem agyagszobrokat, a mail artban („küldeményművészet”) is aktívan részt vettem. Olasz galériák világhálós felületén láthatók ilyen munkáim. Festőként, ahogy mindenki, én is realista, figurális képekkel kezdtem. Onnan lassanként eljutottam az expresszivitásig, majd a realizmust elhagyva, kibontakoztam az absztraktban. S annak egyik ága a gesztusfestészet, amivel körülbelül négy éve foglalkozom. Kiállításterveim is vannak természetesen.

– *Ha valaki tud „szépen” rajzolni, festeni, tájakat, embereket, miért izgatja az elvont ábrázolás?*

– Azért, mert úgy érzem magam szabadnak. Nincsenek kötöttségek, nem azt másolom, amit látok, mert az a fényképezőgép sokkal jobban „lemásolja”. Nálam lelki, szellemi ábrázolás történik. S miközben az érzelmeimet érzékeltetem, a világ aktuális problé-

máit is megjelenítem a mondandómban. Jó, ha a néző meg tudja fejteni a mű hangulatát, üzenetét, de az se kötelező. Ha ő mást szűr le belőle, ha mást lát benne, ha rá másként hat, az se tragédia, hanem lehetőség.

– *Sok a szürke (fekete-fehér) alkotása. Miért?*

– Grafikában vagyok igazán erős. A kollázsok különösen megmozgatják a fantáziámat. Kísérletezek anyagokkal, formai megoldásokkal, szemléleti és szemléltetési módokkal. Rengeteg régi vázlatom van, azok legjobbjait megfestem nagyban, színesben is. Sokszor nyomtatok kézzel monotípiákat, üveglapról papírra. A munkát általában úgy kezdem, hogy lerakok egy színfoltot, és belemélyedek, megismerem. Meglátom benne a lelkiállapotom elemeit, kicsit

igazítgatok rajta, és gondolkodásra, elvonatkoztatásra ösztönzöm a befogadót.

– *Ez már a művészi fejlődési folyamat csúcsa, végállomása, vagy van még hova fejlődni?*

– Mindig van még tovább a művészetben. Az én célom a teljes letisztulás. Minél kevesebb eszközzel minél többet mondani. Persze tudom, hogy az absztrakt festészetet ugyanúgy, ahogy a modern társművészeteket – az irodalomtól a zenéig – nem lehet egyik napról a másikra megszerettetni a közönséggel. Számomra azonban belső kényszer, hogy segítsek a szemlélőnek értelmezni és megkedvelni a képeimet.

Wessely Gábor

Várakozás